

Petőfi népe

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART BÁCSEKISKÚN MEGYEI LAPJA

megjegyzései

Bánk bán és a szamárköhögés

Nem tudom, érvényben van-e az a rendelkezés, hogy színház-és mozielőadásokra apró gyereket nem lehet bevinni? — de senki nem tartja meg. Annyi ölbent- és karonülő csöppség látható (és sajnos hallható) az említett helyeken, hogy szóvá kell tenni. Szeretem a gyereket. De haragszom arra a szülőre, aki színházba, moziba magával cipeli a gyereket s a kicsinek szünetét, a közönségnek pedig kínos órákat okoz. Mert a gyermek álmos, unatkozik, nyugtalan a szokálatlan helyen s ennek igencsak kifejezést ad harsány sírás, egézséges ordítózás formájában. Mindez — enyhén szólva — zavarja a művészi élmény gyönyörűségébe merült szomszéd-ságot.

Legutóbb a Bánk bán díszelőadásán, a színház földszintjén

ült egy mama, ölében egy szamárköhögésben szenvedő kicsivel, akire pontosan tízpercenként rájött a köhögési roham. Egyik-másik olyan erős volt, hogy a rikácsolva fuldokló gyereket zajos székesáttogatás közepette ki kellett vinni a folyosóra. S a makacs mama mindannyiszor vissza is jött a gyerekekkel. Megszámoltam: az előadás alatt kilencszer történt meg ez... S a moziban is mindennapos a legszebb jelenetbe belesíró gyerekekhang, — sőt az is gyakran előfordul, hogy csöpögő nadrágú emberkéket cipelnék ki szomszédai ruháját veszélyeztetve a mamák.

Kedves szülők! Ne így válósítsuk meg azt a különben helyes törekvést, hogy a gyermekkel idejében megismertetjük a kultúrát!

Kossuth néven új tsz alakult Hódunán

A napokban Kossuth néven új tsz alakult Hódunán s ezzel rövid másfél hét leforgása alatt a második termelőszövetkezet alakult meg. A Kossuth 11 családdal 120 hold földön alakult, de várható, hogy a közeljövőben még több család csatlakozik hozzájuk. A tsz a régi alapszabály szerint dolgozik, kivéve majd a jövedelemelosztást, — amelyre a helyi sajátosságoknak megfelelően — új módszert fognak kidolgozni.

Önkiszolgáló büfé a pedagógus klubban

Kecskemét pedagógusai szívesen látogatják a klubot, de sokszor felmerült már, hogy szomszajosan, vagy akár egy fekete nélkül üldögegni órákhoz nem a világ legkellemesebb dolga. A klub vezetősége most egy érdekes és életrevaló kezdeményezés során önkiszolgáló büfé létesít, ahol bor, sör, különböző likőrök és természetesen egy kávéfőző is várja a vendégeket. Senki sem tehet panaszt »a büfére«, mert mindenki oly módon részesül a javakból, amilyen ügyesen tudja magát kiszolgálni.

Dobcsák és a Rock and Roll

Dobcsák szerényen élt már hosszú idő óta, csendben albérleti szobájában. Reggelként bejárt a Bajuszpödörítő Vállalathoz, ahol mint főkönyvelő tevékenykedett. Esténként hódolt szenvedélyének, használt gyufaszálakat gyűjtött. Betűket, neveket rakott ki a gyufaszálakból. Ilyeneket például: Pacolai. E név mellé gyakran azt is kirakosgatta, hogy hülye. Tudniillik, Pacolai a vállalat igazgatója. Kölcsönösen utálták egymást, de Dobcsák ezt nem mutatta, csak a gyufaszálaknak mondta meg őszintén a véleményét.

Ebbe a békés, egyhangú életbe csapott bele, mint a ménkü a Rock and Roll. Minden újság írt róla. Közölték apostolának, Elvis Prisleynnek a fényképét. Sőt egy sor Rock and Roll figurát is. A végső lökést az adta meg, hogy Melbourneban egy fiatal ausztráliai pár 18 órán keresztül táncolta. Két zenekar is kidőlt mellettük.

— Miért ne lehetnék én is híres ember — csillant fel Dobcsáknak a szeme és abba hagyta az elhasznált gyufaszálaknak a gyűjtését. Megkezdte a tréning-

get. Úgy határozott, hogy először csak egyedül gyakorol, míg bele nem jön, később majd szerezz magának egy társat. — Légy az, hogy minden porcikád mozogjon, a figurát magad választhatod meg — olvasta a »használati utasításban«.

A főbélő nem győzött csodálkozni a csendes Dobcsákon. Nem tudta mire vélni a szobájából kiszűrődő különféle zajokat.

Ez az ember megőrült — állapította meg az asszony és másnap gyanakodva méregette a hivatalba siető albérlőjét.

Egyik nap aztán nagy szerencsétlenség történt. Az egyik szalag nem sikerült és Dobcsák fejre esett. Elvitték a mentők. Nem is jött rendbe. Nagy tekintélye van azonban társai között, akik II. Ramszesznek, Napoleonnak, XI. Lajosnak és egyéb hírességeknek tartják magukat. De olyan híres egyikük sincs, mint I. Dobcsák Teofil, a Rock and Roll hazai apostola. Időnként rángatózik, rugkapál, eltorzul az arca. Ilyenkor kényszerzubbonyt húznak rá — pedig csak egy-két Rock and Roll figurát mutat be.

KÖNYVTÁR ÉS TAVASZ

Az ablakokon át

csilámló napfénypázmák permetezik fényüket a tágas szobákba. Végigjárják az olvasóasztalok tükörfényes lapját, a kiakasztott plakátokat, a tömött polcok tarka könyvregimentjeit. A Bácsalmási Járási Könyvtár már a korai tavasz vibráló levegőjének tárta ki ablakait. Elűzni a tél szürke árnyait, a hideg, éles kardként támadásainak emléket, már a kerti ágyások között kutat a könyvtárosi szem. Jó lenne megcsinosítani a tavasz elé a »nyári olvasó« (— ahogy itt nevezik) virággal szegélyezett útjait, hivatagó padjait.

Bent a polcok és kölcsönzőkártyák, a folyóiratok és könyvek világában is zsendül a friss élet. Szorgalmas kezek 909 olva-

sót tartanak nyilván és Fekete Dezső, a könyvtár vezetője szerint ez igen nagy szó most, az év elején. Ha így megy, az év végére megtehető a tavalyi rekordszámot is. Pedig akkor nem kevesebb, mint 1422 olvasóval büszkélkedtek.

Nem véletlen

a nagy olvasási láz. Van mit olvasni! Egy év alatt 6390-ről 9267 kötetre nőtt a könyvvállomány. Ráadásul hogyan? Állami támogatásból körülbelül 800 kötetet vásároltak. — És ami különösen öröndetes, nagy összeggel járult hozzá a könyvtárak fejlesztéséhez a bácsalmási községi tanács. 20 000 forintot szavazott meg erre a célra. Ha pedig az egész járás adatait vizsgáljuk, kiderül: 39 515 forintot fordítottak a községi könyvtárak fejlesztésére helyi erőforrásokból.

Ez nem megvetendő eredmény, és a segítő kéz az idén sem fukarkodik. A tataházi tanács 3000 forintot helyezett kilátásba a könyvtár fejlesztésére. Csak a járási tanács nem ismeri még fel teljesen a könyvtár értékét. Pedig talán elsősorban neki kellene a gondos gazda segítő-készségével fordulni a könyvtár felé — hiszen járási könyvtárról van szó.

Nem nagyon érdeklődik a járási tanács a könyvtár belső munkája iránt sem. Erdemes volna megismerni. Újszerű szakmai munka folyik itt, amellyel, hogy a községi könyvtárak irányítását, a kölcsönzést is példásan ellátják.

1961-ben lesz

Bácsalmás fennállásának 250. évfordulója. Erre a nevezetes eseményre a községben alakult Fekete Dezső könyvtáros kezdeményezésére egy helytörténeti munkaközösség, amely nem kisebb dologra vállalkozott, mint arra, hogy elkészítse Bácsalmás minden társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális problémára kiterjedő monográfiáját.

Hogyan segít ebben a könyvtár? Először is úgy, hogy a Bácsalmási és környéke életével foglalkozó és könyvtárközi kölcsönzés útján elérhető írásművek, cikkek, tudományos, történelmi, stb. dolgozatok, forrásmunkák teljes bibliográfiáját összeállítja és ezt a munkaközösség rendelkezésére bocsátja. Eddig 290 könyvcím gyűlt össze a gondosan rendezett kartotéklapokon. Egyrésze elkészült a különböző vidéki újságokban megjelent Bácsalmással foglalkozó cikkek bibliográfiájának is. A kiegészítésen most dolgozik Fekete Dezső könyvtárvezető.

Ha sikerül,

az év végére a bibliográfia elkészül. Nyárra tervezik a kalocsai érseki könyvtár idevonatkozó anyagának felkutatását, a budapesti Széchenyi Könyvtár és az Országos Levéltár meglátogatását is. Újabb, eddig még fel nem derített dokumentumok megtalálását remélik. (Kb. 300 forintos segítség kellene hozzá — talán gondoskodhatna róla a járási, vagy a megyei tanács is!) Akkor aztán kiadják a bibliográfiát sokszorosított formában a kutatóknak és elküldik a nagyobb vidéki és fővárosi könyvtáraknak, nézzék át saját anyagukat és a náluk fellelhető cikkeket, műveket küldjék el a könyvtárak között szokásos úton Bácsalmásra. — Szép és nagy célok ezek. Fáradságot, munkát vállalt ez a vidéki könyvtár, de az eredmény sem maradhat el: helytörténeti monográfiái irodalmunk bizonyára értékes munkával gyarapodik majd 1961-re, Bácsalmás nagy ünnepére.

A közeli tavasz

rügyfakasztó árama így járja át a vidéki könyvtárakat — így válik a bácsalmási könyvtár valóban a társadalom jelentős bázisává, a tudományos kutatás előrelendítőjévé, igazi »népkönyvtárrá«.

Embercsempészeket vettek őrizetbe

A Bajai Rendőrkapitányság eljárását indított Filó Sándor, 36 éves, alkalmi munkás és neje, vaskúti lakosok ellen, mert a nevezettek Hercegszántó község határában engedély nélkül Jugoszláviába akartak távozni. A tiltott határátlépéssel kapcsolatban ugyancsak bűnvádi eljárás

indult, őrizetbevétel mellett, Tatai Ferenc, 33 éves és Horthics Lajos, 34 éves, hercegszántói lakosok ellen, mert segítséget nyújtottak Filó Sándornak és nejének a határon való átjutáshoz. Tatai Ferenc szállást adott, Horthics pedig lovaskocsin szállította Filókat.

százötven pintlit csinált.

Utravalóul így szólt a nagyhasú főnök:

— Hé, lányok, reggel a kezdetes öt órakor! El ne aludjatok! Az álomszuszékokat kivágom, mint a gyalogbékát.

Kiléptek a kapun. Ili szólt:

— Énekeljünk. Olyan szép az a nóta, hogy szegény vagyok, szegénynek születtem.

De nem volt kedvük énekelni. Hazatérve szinte úgy estek bele az ágyba. Jolinak kicsit émelgett a gyomra a szurok szagától. Végig sem gondolta az egész napot, már szólt az édesanyja:

— Kislányom, reggel van, kelj fel. Siess dolgozni, mert másként nem lesz szalagod.

— No, siessünk. — S a két kislány szaladt egészen a kefégyárig... Hogy számolták a napokat! Ugy várták a hűvöget, mint a Messiást. Az első fizetést. Végre kézhez kapták a pénzt, s vettek szalagot, meg egy szoknyát. Blúzra már nem jutott. De seba! Majd a jövő hónapban.

Esténként a ház előtt ülve tervezgették, hogy mi mindent vesznek a következő hónapban.

De mit ad az ég, a gyárosné megint a régi autóját.

Egész héten azon sóhajtozik, akkor lesz boldog, ha hatszemélyes kocsija lesz. Mit csináljon a »szegény, nélkülöző« asszony? Mit csináljon, hogy meg legyen a kocsija? Naphosszat ezen morfondíroznak.

A véletlen sietett a »mértősi« segítségére. Megjelent a gyárban egy újságíró, valami Ságzelka nevű.

— He, he, jól megy ez a kis kóceráj! Nagy elme, remek ötlet! Kihasználni a pompás, fiatal munkásokat — köszönti a nagyságos asszonyt Ságzelka.

— Ach, Fidonc — fintorog a nagysága. — Nem kifizető ez az üzlet — kényeskedik. — Már egy hete nyaggatom az uramat, hogy legalább névnapomra lépjen meg egy kocsival.

Megérkezik az úr is. — Szervusz, kérlekálással — nyújtja üdvözlésre kezét Ságzelka.

— Hát ne örüljön meg az ember, annyi gondom van — így Gyenes úr, — s még feleségem is csak szaporítja a gondomat!

— A méltóságos asszonynak igaza van. Vedd meg kérlekálással a kocsit, s így egy gondal mindjárt kevesebb lesz — szellemeskedik Ságzelka.

— Ne örjtsd meg te széloló, ceruzakoptató — válaszol tréfálkozva a főnök. — Ötleted ugyan jó, de miből?

Ságzelka elmosolyodik, s huncutul kacsin:

— Fesd át a szőrt, adj neki más nevet, szoríts a lányok normáján, töljjenek több lyukat: ime a recept. Hiszen te tudod, kérlekálással...

Eddig tartott a nyíltszini beszélgetés, amelyet a szurkolómunkások is hallottak. Ezután bevonultak az urak, s pezsgő mellett tárgyalták meg az újság-cikkeket.

A következő héten már 1500 pintlit kellett csinálni egy forintért. Gyenes úr így indokolta: ha nem dolgoztok jól, ha nem kapok annyit, amennyit

én akarok... akkor inkább bezárom a műhelyt...

A munkások megszeppentek.

— Gyenes úr, hogy képzeled ezt. Természetesen dolgozunk...

S rövid idő múlva egy új kocsi gördült a gyár elé. A méltóságos asszony úgy futott urához, hogy ruhája csak úgy viharzott utána.

— Drága libuskám — ölelte át a nyakát, — hogy te milyen édes vagy.

A nagypocakos Gyenes úr hízkelőden így szólt: — Ságzelkának köszönheted, ő főzött meg.

A szurkolóknak villogott a szeme. Munka közben tilos volt ugyan a beszéd, de azért sokszor mondták: — Sülyedjen el Ságzelka úr és az egész gyáros család.

Ez a kis történet még 1946-ban játszódott le. Azóta lejárt Ságzelkák és a gyárosok ideje. Nem dorbézolhatt az uraság a munkások verejtékéből. Elzavarták a gyárost, birtokbavette a nép tulajdonát. A méltóságos asszony is megtanult gyalog járni.

Nemrég, a múlt év októberében még arról álmodott, hogy újra lesz új kocsija. Csak álmodjon tovább nagyságos asszony és járjon gyalog. Ezt üzenik önnek a volt szurkolók, köztük a két kislány, akik közül az egyik azért írta le e sorokat, hogy a mai kislányok megismerjék: ilyenek voltak önk.

S ne legyen egyetlen olyan fiatal sem ebben az országban, aki megbocsássa, vagy elfelejtse ezt, Vencesz Ida